

‘Presteren verdringt wetboek’

Interview Ybo Buruma

De Nijmeegse hoogleraar strafrecht vindt dat de politie zich te veel vrijheden veroorlooft.

Van onze verslaggever
Menno van Dongen

NIJMEGEN Ybo Buruma, voorzitter van de toegangscommissie van de Commissie Evaluatie Afgesloten Strafzaken, vindt dat opsporingsambtenaren te vaak in de fout gaan, waardoor rechtszaken uitdraaien op een mislukking. Daarvan kan hij meerdere voorbeelden noemen.

Zo werd in twee onderzoeken door het Openbaar Ministerie informatie achtergehouden die pleitte in het voordeel van een verdachte. Het OM, dat leiding geeft

aan politieonderzoeken, werd bestraft door de rechters. De zaken werden stopgezet, net als gebeurde bij de Hells Angels.

Buruma: ‘Mijn eerste impuls toen ik las wat de politie had gedaan, was boosheid en verbijstering. Maar je moet dit in de context zien. Misschien vonden rechercheurs de informatie niet relevant of waren ze overtuigd van de schuld van een verdachte. Toch is dit heel kwalijk. Je moet de rechter juist informeren. Ik vind het zorgelijk dat dat niet is gebeurd.’

Zijn dit incidenten of is er meer aan de hand?

‘Dit zijn geen incidenten. De kans is erg groot dat het veel vaker mis-

Ybo Buruma
Foto ANP

gaat. Er is een enorme kans om dit soort ernstige verschillen in een proces-verbaal te fietsen.’

Hapert de controle op wat opsporingsambtenaren doen?

‘Het is een pure toevalstreffer dat deze zaken zijn ontdekt. Rechters kunnen politiewerk niet goed controleren in de beginfase van een onderzoek, zeker niet of er dingen worden verzwegen. Het OM moet er meer bovenop zitten, maar het is ook afhankelijk van informatie van rechercheurs. De *checks and balances* in het systeem zijn volstrekt onvoldoende.

‘Een ander voorbeeld is een zaak met een informant die door gebrekkig toezicht van de politie een

strafbaar feit kon uitlokken. Leidinggevenden kijken in dit soort zaken soms bewust de andere kant op, om gedoe over infiltranten te voorkomen.’

Hoe is het te verklaren dat de politie informatie negeert, verzwijgt of verdraait?

‘Dat gebeurt niet uit kwade wil. Rechercheurs zoeken naar ondersteuning voor hun verdenking. Ze willen hun zaak rond krijgen. Dat is mede het gevolg van het veranderde politieonderwijs. Ze leren minder over juridische aspecten. De boodschap is: vormfouten doen er niet toe, het gaat om boeven vangen. Daar beginnen we het nadeel van te ondervinden. Prestatiemanagement is in de plaats gekomen van het wetboek. De *core business*, waarheidsvinding, verwaterd. Dat beschouw ik als de teeloorgang van de politie.’